

LISA 8

AINEVALDKOND „RIIGIKAITSEÕPETUS“

Kursuse nimetus	RIIGIKAITSE I
Staatuse	kooli kohustuslik kursus
Eelduskursused	Puuduvad
Lõimumine	Ajalugu, ühiskonnaõpetus, valikkursused, karjäärivalik, loodusained, liikumine- ja sport ja teised õppeained.
Kursuse maht ja õppekorraldus	35 (45-minutilist) kontaktundi. Kursuse alguses tutvustab õpetaja kursusel käsitlevaid konkreetseid õpivorme ja mahte. Minimaalne kursusel osalejate arv 10 õpilast.
Õpetamise aeg	11. klassis
Kursuse lühikirjeldus õppesisu ja praktilised tööd	<u>Kursuse lühikirjeldus:</u> Kursuse käigus arendatakse õppijas lojaalust Eesti Vabariigi ja selle põhiseaduslikule korrale ja demokraatlikele väärtustele. Antakse ülevaade Eesti sõjaajaloost ning tutvustatakse Eesti kaitsestrateegiat ning NATO rolli selles. Lisaks tutvustatakse Eesti kaitseväge korraldust ja organisatsiooni ülesehitust ning ajateenistust. Samuti arendatakse meeskonnatöö oskusi ning õpetatakse käituma kriisiolukordades ja esmaabi osutamist. <u>Kursuse õppesisu:</u> Sissejuhatus sõjaajalukku. Maailma ajaloo kogemus. Eesti sõjaajalugu ning olulisemad arengud 20. sajandil: Esimene maailmasõda, Eesti Vabadussõda, Eesti Vabariik, Teine maailmasõda, okupatsiooniar mee, Iseseisva riigi kaitsejõudude ülesehitamine, Eesti ühinemine NATO-ga. Tänapäeva kriisid, sõjad ja relvakonfliktid. Eesti kaitsepoliitika ja osalemine NATO-s. Eesti kaitseväge struktuur ja ülesehitus. Kaitseväge teenistuse vormid. Riviõpe, relvaõpe, topograafia ja orienteerumine maastikul. Esmaabi välitingimustes. Kodanikukaitse ja massihävitussrelvad. <u>Praktilised tööd:</u> • essee • kaitseväge struktuuri ülevaade • topograafia ülesanded
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpus õpilane: • on Eesti Vabariigile lojaalne kodanik, järgib demokraatlikke väärtusi ning on vajaduse korral valmis Eestit kaitsma; • tunneb sõjaajaloo, sh Eesti sõjaajaloo tähtsamaid sündmusi ja nende mõju ning tagajärgi ühiskonna arengule ja oma lähedastele; • teab ning analüüsib peamisi aktuaalseid rahvusvahelisi probleeme ja nende mõju Eesti ühiskonnale ning NATO kollektiivse kaitse põhimõtet;

	• leiab ja kasutab vajaduse korral riigikaitseesse puutuvat olulist infot, sh Eesti riigikaitse üldist korraldust reguleerivaid õigusakte; • teab kaitseväeteenistuse põhialuseid, sh on omandanud esmase ettekujutuse ajateenistusest ning Kaitseliidust ja selle eriorganisatsioonidest ning teab ja väärtustab kaitseväelase elukutset; • tunneb rivilise liikumise, relvaõppe, sh ohutuse põhialuseid, oskab käituda kriisiolukordades ja anda esmaabi; • orienteerub iseseisvalt maastikul kaardi ja kompassiga, arvestades keskkonnakaitse põhimõtteid ning norme; • tegutseb meeskonna koosseisus kaaslasi abistavalt ja toetavalt.
Hindamine	Mitteeristav. Arvestatud/mittearvestatud. Õpetaja täpsustab õppeinfosüsteemis kursuse esimeses sissekandes hinnatavate tööde arvu ja viisi. Kursusehinnet arvestatakse riigikaitse kooliastmehinde väljapanemisel.
Õppematerjalid	Peamised õppematerjalid: • Riigikaitse õpik 2019 https://www.kaitseministeerium.ee/sites/default/files/riigikaitseopik.pdf, • loengukonspekt, mis valmib koostöös õpetajaga tunni käigus, Lisamaterjalid: • raamatud „Manöövesõja käsiraamat“, • Sun Zi ja Sun Bini „Sõja seadused“ (The Art of War), • filmid: „Malev“, „Nimed marmortahvlil“, „1944“, „Four Lions“, „Generation Kill“, „Lone Survivor“, „Hurt Locker“ • Õppevahendid: kompass, mall, joonlaud, relvad

RIIGIKAITSE II: VÄLILAAGER

Kursuse nimetus	RIIGIKAITSE II: VÄLILAAGER
Staatus	kooli kohustuslik kursus
Eelduskursused	Riigikaitse I
Lõimumine	Kõiki gümnaasiumis õpitud ained, mida saab praktilise õppega välilaagris siduda: bioloogia, kehaline kasvatus, füüsika, matemaatika, geograafia, inimeseõpetus jt
Kursuse maht ja õppekorraldus	35 (45-minutilist) tundi. Praktilised õppused.
Õpetamise aeg	11. klassis
Kursuse lühikirjeldus õppesisu ja praktilised tööd	<u>Kursuse lühikirjeldus:</u> Kursuse käigus õpitakse tundma üksikvõitleja ja rühma varustust, selle otstarvet, praktilist kasutamist ning hooldamist. Harjutatakse erinevaid liikumisviise üksuse koosseisus ja üksikvõitlejana ümberpaiknemise korral, kasutatakse käemärke ja tegevusi nende järgi. Harjutatakse üksuse majutuse korraldamist välitingimustes, paiknemisala ettevalmistamist, telkide püstitamist, söögi- ja hügieenialade ettevalmistamist. Harjutatakse toitlustamise korraldamist välitingimustes koos sooja toidu ettevalmistamise ja 24h kuivtoidupakkide kasutamisega. Harjutatakse kaardi ja kompassi tundmist vähe- ja keskmiselt liigendatud maastikul, oma asukoha määramist, kauguste määramist ning objektidele osutamist erineval maastikul ja erinevas valguses. Harjutatakse erinevaid moondamise ja varjatud liikumise võimalusi. Õpitakse tundma, miks on asjad erinevas keskkonnas ja valguses nähtavad. Harjutatakse üldisi esmaabivõtteid ja elustamist ning õpitakse tundma välioludes ellujäämise põhitõdesid. Õpitakse tundma Eesti kaitseväes kasutusel olevaid käsituli relvi. Harjutatakse automaadi käsitlemist ning erinevaid laskeasendeid. Õpitakse tundma ohutushoidu. Õpitakse tundma tegutsemist erinevate ohtude korral ja kasutama esmaseid kaitsevahendeid. <u>Kursuse õppesisu:</u> Rännak üksuse koosseisus ja üksikvõitleja liikumine maastikul. Välilaagri rajamine ja eluolu välitingimustes. Orienteerumine maastikul. Varjumine ja varjatud liikumine maastikul. Esmaabi välitingimustes. Relvaõpe, laskeasjandus ja ohutushoid. Osaletakse praktilisel laskeharjutusel juhendaja kontrolli all. Kodanikukaitse. <u>Praktilised tööd:</u> • välilaagris osalemine ja sealsete korralduste täitmine
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpus õpilane: • tegutseb ühtse meeskonnana organiseeritult jao ja rühma koosseisus; • saab aru sõjaväelisest rivikorrast ning oskab esmaseid rivivõtteid paigal ja liikumisel kolonnis; • tunneb ning oskab õpilane kasutada üksikvõitleja ja allüksuse üldvarustust ning teab selle otstarvet;

	• tunneb kaitseväelist rutiini ja päevaplaani; • täidab erinevaid ülesandeid välitingimustes jao koosseisus majutusala rajades; • valmistab ette ja lõpetab väljaõppelaagri, vähendades väljaõppe tegevuse mõju loodusele, sh hoides ära reostuse ja metsatulekahju; • tunneb keskkonnakaitse põhimõtteid välitingimustes majutust korraldades; • tunneb ning täidab õpilane välitingimustes toitlustamise ja hügieeni reegleid; • orienteerub kaardi ja kompassi järgi vähe- ja keskmiselt liigendatud maastikul; • määrab kaardil direktsiooninurga, maastikul kompassi järgi asimuudi ja kaitseväe kaardil UTMi koordinaate; • orienteerib maastikul kompassi järgi kaardi ning liigub mööda etteantud marsruuti; • tunneb õist orienteerumist piiravaid tegureid; • orienteerub kaardi ja kompassi järgi vähe- ja keskmiselt liigendatud maastikul; • määrab kaardil direktsiooninurga, maastikul kompassi järgi asimuudi ja kaitseväe kaardil UTMi koordinaate; • orienteerib maastikul kompassi järgi kaardi ning liigub mööda etteantud marsruuti; • tunneb õist orienteerumist piiravaid tegureid; • oskab õpilane liikuda päeval ja öösel jalgsi rännakukolonnis ning üksikvõitlejana maastikul; • tunneb ja kasutab peamisi moondamise ning varjatud liikumise võimalusi erineval maastikul ja erinevas valguses; • oskab tegutseda hädaolukorras; tunneb ja kasutab üldiseid esmaabivõtteid, elustamise põhimõtteid ning välioludes ellujäämist; oskab kutsuda abi; • teab ja oskab kasutada erinevaid kannatanu transportimise võtteid; • tunneb võimalikke käepäraseid ja meditsiinilisi abivahendeid ning oskab neid kasutada; oskab anda esmaabi erakorraliste haiguste ja mürgistuste korral ning traumakannatanule; • tunneb ning järgib relvadega ümberkäimise ohutuseeskirju ja -nõudeid; • võtab iseseisvalt laskeasendeid ja kasutab õiget päästmistehnikat; • käitub lasketiirus turvaliselt laskmiskäskluste järgi; • sooritab ohutult tiirulaskmise praktilisi harjutusi juhendaja kontrolli all; • oskab hinnata ohte ning käituda erinevate ohtude korral: tuleoht, mürkaineoht, radiatsioonioht ja plahvatusohtlikest esemetest tingitud oht; • kasutab esmaseid kaitse- ja tulekustutusvahendeid.
--	--

Hindamine	Mitteeristav (arvestatud/mittearvestatud). Õpetaja täpsustab õppeinfosüsteemis kursuse esimeses sissekandes hinnatavate tööde arvu ja viisi.
Õppematerjalid	Õpetaja ettevalmistatud materjalid.